

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

IOANN. SLO. GEF.

bus circumueuiant imperitos. Cyprianus Tract. 3. de simpl. prælat. Corruptores Euangelij (inquit) atq; interpretes falsi, extrema ponunt, & superiora prætereunt, partim memores, & partim subdolè corruptentes, vt ipsi ab Ecclesiâ scissi sunt, ita capituli vnius sententiam scindunt. Aug. contra Adimantum Manichæi discipulū. c. 14. reprehendit Manichæorum fraudē, qui particulas quasdam de scripturis eligebant quibus decipiebant imperitos, non connectentes, quæ supra & infra scripta sunt, ex quibus voluntas & intentio scriptoris possit intelligi.

CPVT VI.

CVM itaq; hæretici (vt modo multis exemplis ostendimus) scripturas mutilent, deprauent atque intoxicent, & scripturarum diuinarum iustam possessionem non habeant, quomodo apud eos sana doctrina (quæ ex scripturis integris rectèque intellectis habetur) esse potest? Ea propter quemadmodū D. Hieronymus de Marcione & Basiliidē, reliquisq; hæreticis dicit, in
vni-

vni
Sic
Pauli
Grati
filide
non h
haber
tra Ec
datur
nus ep
fatetu
sanct
hoc co
sanct
Char
stris p
nobis
charit
bent i
tra Ec
est: Q
ritum
euidē
hæret
Dei v
retico

DE REL. FIDE ORTH. 88

vniuersum de omnibus rectè dicitur:
Sicenim scribit in comment. epistolæ
Pauli ad Galat. & citantur eius verba à
Gratiano 1. quæst. 1, can. Marcion & Ba-
silides, & cæteræ hæreticorum pestes,
non habent Dei Euangelium, quia non
habent spiritum sanctum, quia sunt ex-
tra Ecclesiam, vbi spiritus sanctus nec
datur, nec habetur. Quod D. Augusti-
nus epist. 50. ad Bonifacium comitem
fatetur dicens: Non quærant spiritum
sanctum nisi in corpore Christi. Extra
hoc corpus neminem viuificat spiritus
sanctus, quia sicut ipse dicit Apostolus:
Charitas Dei diffusa est in cordibus no-
stris per spiritum sanctum qui datus est
nobis, Non est autem particeps diuinæ
charitatis qui hostis est vnitatis. Nō ha-
bent itaq; spiritum sanctū, qui sunt ex-
tra Ecclesiam. De illis quippe scriptum
est: Qui seipso segregant animales, spi-
ritum non habentes. Quæ cum ita sint,
euentissimum esse arbitramur, apud
hæreticos sanam doctrinam & purum
Dei verbum non esse. Porro si apud hæ-
reticos, non est sana doctrina nec purū
verbum

Spiritus
sanctus ex-
tra ecclesiam
annonda-
tur.

IOAN SLOT GEF.

Doctrina
Lutheri,
est verbū
diaboli.

verbum Dei, consequitur apud eos esse
adulteratam doctrinam, & verbum Dia-
boli. Quod de Lutheri doctrina hisce
ferme verbis ostendit, grauisimus & di-
fertissimus autor, Stanislaus: Hosius, E-
piscopus Vanriensis, lib. 1. aduersus pro-
legomena Brentij, quæ ædedit contra
doctissimum Theologū Petrum à So-
to. Hic enim probat ex Lutheri verbis,
ipsum Lutherum, non hoc spectasse
sua doctrina peregrina, vt Christi glori-
am propagaret, vtq; veritatem illius pa-
tefaceret, sed vt odio ipse erga papam
excæcatus, eodem illius odio, cæterot
inflammaret. Fatetur ipse Lutherus in
epistola quadam ad Argentinenses, ad
quos in hæc verba scripsit: Hoc diffite-
ri (inquit) nec possum, nec volo, quod
si Carolstadius, aut alius quispiam, ante
quinquennium persuadere mihi potu-
isset, in sacramento, præter panem & vi-
num esse nihil, ille magno beneficio
me sibi deuinxisset. Grauibus enim cur-
ris anxius, in hac excutienda materia,
multū desudabam, omnibus neruis ex-
tensis, me obtricare & expedire cona-

I
tus fu
re pap
se. Tan
leuole
Eucha
dum
comm
itaq; in
suis, no
simos
huc qu
que ab
à Diab
iusmo
Luthe
scripsi
rit aut
re fert.
cum d
missam
quæ re
vocem
& robu
net, vt
post co
nam, h

DE RETI. FIDE. ORT. 91

tus sum, cum probè prospiciebam, hac
 re papatui valde me incommodare pos-
 se. Tanta fuit mens illius, infuscata ma-
 leuolentia, Christum vt præsentem in
 Eucharistia, libenter fuerit negaturus,
 dummodo per hanc occasionem, in-
 commodare papatui potuisset. Cum
 itaq; in omnibus dictis, scriptis, factis
 suis, non alios quàm iram & odium, pes-
 simos consultores adhibuerit, erit ad-
 huc quisquam qui dubitet, quæcun-
 que ab eo profecta sunt, aliunde quàm
 à Diabolo profecta esse? Si quis est hu-
 iusmodi, tollet illi dubitationem hanc
 Lutherus ipse, qui in libro quem in-
 scripsit de missa angulari, quem habue-
 rit autorem doctrinæ suæ, non obscu-
 re fert. Inducit enim ibi Diabolum se-
 cum disputantem, ac fortiora contra
 missam argumenta proferentem, quàm
 quæ refelli à se potuerint. Cuius etiam *Dæmonis*
 vocem inibi describit quod ea grauis vox quam
 & robusta sit, tamque terribiliter info-
 grauis sit.
 net, vt usu quandoque eueniat, quod
 post collationem cum dæmone noctur-
 nam, homines postridie mane mortui

N. repe-

IOANN. SLOT. GEF.

Lutheri
mors.

reperiantur. Nam & corpus (inquit) occidere potest, deinde verò animam ita reddit anxiam, vt in vno momèto quandoque necesse habeat è corpore migrare. Quod sæpe sibi quoque ipsi prope modum accidisse scribit. Quin & accidit ad extremum. Nam qui vespere bene potus erat & hilaris, postridie mane repertus est in lecto mortuus, cum totos annos vnde triginta, magnos in Ecclesia dei motus excitasset. Atque hoc est illud, quod adeo magnifice prædicatur à quibusdam, Dei verbum & Euangelium, non à Christo, sed autore satana profectum, sicut ipse fatetur, qui primus id in lucem ædedit. Nam ab eo sibi gloriatur argumenta esse suppeditata, quibus & sacerdotium & sacrificium euerteret. Quibus euersis quid aliud quam Deus ipse sublatus è medio, vel saltem in ordinem coactus esse videtur? Nam vbi nullum sacerdotium, nullum est sacrificium, ibi consequens est, nullum etiam Deum agnosci. Quamobrem cum sibi conscius esset Lutherus, à quouis alio potius, quàm à Christo,

DI
sto, su
(si-m
præcl
noluit
nos, q
nium
nos,
vulgu
prefes
gelico
se suc
ius, v
ca Ecc
quam
clarar
scrips
infert
vnde
nonnu
rum I
autori
olim e
est me
cœlest
indica
tauit

DE RETI. FIDE ORT. 92

sto, suum Euangelium esse profectum
 (si modo tam impiam doctrinam, tam
 præclaro nomine appellare fas est)
 noluit sectatores suos vocari Christia-
 nos, quod nomen commune fuit om-
 nium, qui ante quadraginta hos an-
 nos, quibus Lutheri dogmata in
 vulgus spargi cœperunt, Christum
 professi fuerant, sed vocauit eos Euan-
 gelicos, vt vel ipsa hac appellatione,
 se suosque à Christo, & à corpore e-
 ius, vna, sancta, catholica, apostoli-
 ca Ecclesia segregatos, neque sibi quic-
 quam commune esse cnm Christo de-
 clararet. Et quoniam librum suum
 scripsit ad regem Poloniae, statim sub-
 infert dicens: Habet maiestas tua,
 vnde sit profectum istud, quod nunc
 nonnulli vocant Euangelium & pu-
 rum Dei verbum, idque ex propria
 autoris ipsius confessione, qui sicut
 olim dixit Christus, mea doctrina non
 est mea, sed eius qui misit me patris,
 cœlestem illum patrem suum Deum
 indicans, sic & ipse dicere non dubi-
 tavit, mea doctrina non est mea, sed
 eius

Lutherani
 nō volunt
 appellari
 Christiani,
 sed E-
 uangelici.

Lutheri do-
 ctrina, cur
 probari
 non possit
 Ioan. 7

IOANN. SLOT. GEF.

Vide Ioan-
nem Coch-
leum The-
ologum in
commen-
tarijs suis,
de actis &
scriptis Lu-
theri, an-
no 1534.

2. Cor. 13.
1 Cor. 14
Oscæ 13

Ionan. 4

Iesum sol-
vere quid
sit.

August.
tracta. 61
in Ioannē

eius qui misit me patris Diaboli, à quo
sibi suppeditata gloriatur argumen-
ta, quibus & sacerdotium & sacrifici-
um euerteret, atque ita verum veri-
Dei cultum abrogarat omnem. Quod
si non confiteretur hoc ipse Luthe-
rus, vel res tamen ipsa clamat, quod
ille primus in lucem ætate nostra pro-
tulit, non Dei, sed Diaboli verbum
esse. Etenim Deus noster, sicut à Pau-
lo scriptum legimus, Deus est pacis
& dilectionis, non dissensionis, qui
verò diuidit inter fratres, Diabo-
lus est, ait Propheta: Cum igitur
ex verbo Lutheri tanta diuisio, tan-
ta separatio sit subsequuta, quantam
nunc in Ecclesia (proch dolor) vi-
demus, cum ex eo tot sectæ, tam dis-
sectæ, sint prognatæ, cuius id alijs,
quàm Diaboli verbum esse crede-
mus? Omnis spiritus (ait Ioannes) qui
soluit Iesum, ex Deo non est, & hic
est Antichristus. Soluit autem Ie-
sum, quemadmodum vbi de traditi-
onibus agebamus, ex Augustino plu-
ribus docuimus, qui vel Ecclesiam à
capite

DE
capite
clesia
rat ac
tus est
persi,
rus pro
nia, v
Christu
geret. I
genere
sibi dis
neque I
pitistru
pheta, se
te sinem
seruaret
cupiunt
re. At Lu
pus, nih
dit, qua
Christi,
cruce per
stianortu
desinere
milites,
fecit hoc

DE RETI. FIDE ORTH. 93

capite suo Christo, vel seipsum ab Ecclesia, vel Ecclesiam in seipsa separavit ac diuidit. Christus mori dignatus est, ut filios Dei qui erant dispersi, congregaret in vnum. Lutherus propterea & scripsit & fecit omnia, ut quos pretioso sanguine suo Christus congregauerat, eos dispergeret. Deinde verò mortis etiam suæ genere Christus declarauit, quàm sibi displiceret omnis diuisio. Nam neque Iohannis mortem sustinuit capitis truncatu, neque sicut Esaias propheta, serra dissectus est, ut & in morte sine mutilatione, corpus integrum seruaret, & causâ subduceretur ijs, qui cupiunt Ecclesiam in partes discindere. At Lutherus per omne vitæ suæ tempus, nihil aliud maiore studio contendit, quam ut quod integrum corpus Christi, inter manus persecutorum in cruce permâserat, id inter manus Christianorum, iam deinceps integrum esse desineret. Itaque quod tum fecere impij milites, ut frangerent corpus Christi, fecit hoc ipse, speciem pietatis habens,

IOAN. 20

Lutheri
studia ple-
na dissen-
sionis, ac
diuisionis
in Ecclesia

IOANN. SLOT. GEF.

virtutem autem eius abnegans, vt in
multas partes diuideret totum corpus
Christi, vnā, sanctā, catholicā,
apostolicā Ecclesiam. Et erit adhuc,
qui dubitet verbum illius, verbum dia-
boli esse? Cuius ita proprium est diui-
dere, lacerare, spargere, sicut Christi
propriū est, quæ dispersa sunt com-
gregare. Hactenus ille. Ex cuius doctri-
simi viri, & veri Episcopi, verbis ac sen-
tentia, colligimus, idcirco Lutheri do-
gmata ac Lutheranorum, qui illius do-
ctrinam amplectuntur, nō esse verbum
Dei, sed Diaboli, quod papatum, quem
constat esse (quemadmodum de prima-
tu Petri alias ostendimus) iuris diuini,
abrogatum volebat, atque pontificem
summum de gradu suo eiectum cupe-
ret, atque omni prorsus autoritate spo-
liatum, & quia vt papatui incommoda-
re posset, paratus fuerit, negare Chri-
stum in adoranda Eucharistia præsen-
tem. Deinde quia pessimos cōsultores,
odiu & inuidiam (inuidia siquidem
diaboli, mors intrauit in orbem terra-
rum & imitantur illum omnes qui sunt

Sapi. 2

ex

DE

ex parte
tissimā
sus Aug
vocē ho
Deniq;
rum om

L I

apud ha
nunc off
ipfos cer
stat in ca
ab ipsis a
q; horā i
rasse. Et
scrip. he
dination
natione
ues, inco
locant, n
stas no
veritate

ex parte illius adhibuerit, Adhæc q̄ gra-
uissimâ diaboli (qui ei argumēta aduer-
sus Aug. missæ sacrificiū suppeditauit)
vocē horribiliter intonantē audierit.
Deniq; q; omnis dissentionis & secta-
rum omnium fuerit author.

LIBER QVINTVS.

CAPVT I.

Absolute tractatu de puerfo &
minimè ecclesiastico sacramen-
torum vsu deq; minus sana quę
apud hæreticos est doctrina, paucis
nunc ostēdendum erit, quā nō sit apud
ipsoſ certa Episcoporum successio, q̄ cō-
stat in catholica & Apostolica Ecclesia
ab ipsis apostolorū tēporibus ad hęc vs-
q; horā inuiolatā & illabefactatā pseue-
rasse. Et quidē ipse Tertul. in li. de præ-
scrip. heret. oēs hæreticos eorumq; or-
dinationes graphicè depingens: Ordi-
nationes (inquit) eorum temerariæ, le-
ues, inconstantes: Nunc neophytos col-
locant, nunc seculo obstrictos, nūc apo-
statas nostros, vt gloria eos obligēt. q̄
veritate non possunt. Nusquam facilius

N 4 profi-